2 CORINTIOS
Corintoainoa joi akaiboki jawen rabé itin Pablon jato kirika bomaa

Jato saludana

1 Ea riki Pablo, Diossen jaskara shinanna iketian, Jesucriston raana. Ja non wetsa Timoteo betanra nato kirika en wishai, ja Corinto jeman Diossen joi akaiboki, itan ja Acaya main iká jatíbi joi akaibokiribi mato bomanoxon.

2 Ja non Papa Dios betan non Ibo Jesucriston jawen jakon shinan, itan jawen xabá shinanman mato akinbanon.

Pablo onitsapitabo

3 Ja non Papa Dios itan non Ibo Jesucristo rabinon akanwe, ja riki jan noa onísai non Papa, itan jatíbitian jan tantiti koshi shinanyabo imakin, noa jenémayamai Dios.

4 Janra jatíbi non masá teneainkobo, jaskatax tantiti koshi shinanyabo noa imai, jaskáaxon nonribi ja masá teneaibo, jan noa menia tantiti koshi shinanyaxonribi non jato akinti kopí.

5 Ja Criston masá teneni keskáakinribi, akonbireskin masá tenekinbira, jaibakearibi icha jan tantiti koshi shinan non biai.

6 Jatian jaskáakin non masá teneaibo riki, matoribi jan tantiti koshi shinan bitaanan, kishpinmeekanon ikax. Jatian ja koshi shinanyabo noa Diossen imai riki, ja non akai keskáakinribi masá

tenekinbi koshixon, ja shinanyaxonribi maton
tenenon ixon, mato akinti kopí.
7 Jaskara shinanyaboribira mato ikanai ixon,
non shinannai. Jakopíra non onanke, jaskati mato
onitsapitaitianra, Diossenbi jaskatax jan tantiti
koshi shinanyabo mato imai ixon.
8 Nokon wetsabo, ja Asia main inontianki,
jawetiibiresi atikonma jawékibo noa winókana iki
ixon, maton onantininra noa keenai. Nonra
nokoa iki, tenetikoma kikin bebonbires atikonma
tanakaati jawékibo; nonra shinanna iki, moa noa
jati jisámabo,
9 moa retekantiresbora noa ikanai ixonbora,
non shinankana iki. Ikaxbi neskara jawéki wino-
tabaonra noa onanmaa iki, non koshinbi koshia-
mai ja mawátabo jirimai Dioskikaya noa koshiti.
10 Jaskarainoabora noa Diossen xabáa iki, jainx-
onra ja kikinbires onsá mawátiainbo noa ikenbi,
noa jan xabáaboresti iki. Nonra ikonhai noa
xabáaborestiki ixon,
11 matonribi noki oranhanan noa akinnaitian.
Ichaxon noki orankanaitianra, ichaxonribi Dios
iráke akanti iki, janbi noa jakonbires imaboai
kopí.

Jaskara kopí Pablo Corintoain kayamaa

12 Kikin raroshamanra noa ikanai, jakonira
jatíbibo bebon nato netemeax noa ike ixon, non
shinan meran onannax, ja mato betanshaman
ikaxa, noa jaskata iki. Jatian noa neskati ikábora,
non onan shinanmanbi noa ikáma iki, Diossenka-
yara jawen noimisti shinanman jaskatibo iti noa
onanmaa iki.

13 Nato kirika non wishaa meranra, ja yoyo
axon wetsaresibiakinbo maton ninkánon ixonbo,
non wishayamai, jakopira maton kikinhakin
ninkátininkaya ea keenai.
14 Jatian rama ja non yoiabo moa onanna
ikaxa, ja non Ibo Jesús joribaketian, mato kikinni
noon raronoxiki jatian noabiribi maton kikinni
raronoxiki,
15 Neskáakinbo ikonhaxa, rekenpari mato oinni
kati en shinanna iki, jaskatax rabeti ea mato oinni
kaa iti kopí.
16 Enra shinanna iki, ja Macedonia bain kaai
winókinbi mato ointi, jainoax moa jakiribi banékin
mato oinribiti, jaskáaxon ja Judeain kaaitian, ma-
ton ea akinti kopí.
17 ¿En neskáakin shinannabo akonkin shinanx-
onmabi en akáboki maton shinannai? iamax
¿Jatíbi jonibo ikai keskati "eara kaai iki ikaxbi, eara
moa kayamai, iki", ea ikáboki maton shinannai?
18 Diossenra onanke "noara kaai axonbi noara
moa kayamai akinbo non mato yoiamai".
19 Ja Silvanon, Timoteon jainoax enribi mato
yoiai, Diossen Bake Cristo Jesúsra jawetianbi "enra
akai ixonbi, enra moa ayamai ikai, iamaa iki",
Diosra Jesucristo meranoax, jatíbitian ikoni yoyo
ixon, senenhai iki.
20 Ja Cristo meranoaxa, jatíbi ja Diossen jaskara
iti yoiabo senenai, jaskatira noa ikai Dios rabii,
"jaskarashaman ibanon", ja Cristo Jesús kopíres
iki.
21 Jatian Diossenra noa itan matobo Cristo be-
tanbishaman imataanan, jaki koshimakin noa
jenémayamai, janra noa jawenabo imaa iki.

22 Jawenashamanbo onantiakin imaxonra, ja
Diossen Shinan non jointi meran imaa iki, já
kopíres jan meniti yoiaibo non binon ixon.
23 Ikaxbi ja Corintoain kanoxon shinannaxbi
ea kayamaara, Diossen onanke, jatian jaskati ea
kayamaa riki, matoki jakonhakin shinannax.
24 Jawekayaki maton ikonhatiki ixonra non
mato yoiamai, moa jaki koshiabo iken, jaskatax
bebonbires raronon ixon, mato akinkasi riki noa.

2

1 Jakopira jakiribi mato oinni kaxon, mato
onísmatima en shinanna iki.
2 Jatian jaskáakin en mato onísmaketianki,
¿Chiníbiribi tson ea raromatiki? Tsonma,
matonbiribi.
3 Jaskáakinra, moa aká keskabiakin, en mato
wishaxona iki, kaax ja raroaibo betan rarotitianbi
onískashamakin. Enra moa shinanxon onanna iki,
ea kaketianra jatikaxbi mato ebébi, rarokanti iki
ixon.
4 Jatian jaskáakin ja kirika mato wishaxonira,
jaakinres shinanni, ea ikonbiresi tsokasa iki,
jaskatira ea winibobia iki, ikaxbira maton masá
shinannon ixon en ayamaa iki, ja kirika wishakin,
ja en mato akonkin noia maton onannon ixonra
en wishaa iki.

Pablon jaton ochabo moa shinanxonyamaa

5 Jatian jaweratonki ea masá shinanmaa, janra
eabicho amayamake, jatíbi matoribira masá shi-
nanmake kikinhakin amairakinmabi, bebonhira
yoikashamakinra, en jaskáakinres yoiai.

6 Ja jakonma aká joni moa jatíxonbi maton
notsina ikaxa, jan senenres moa jakon iki.
7 Jatian rama maton ati riki, jan jakonma aká
jawékibo moa shinanxonyamataanan, moa jakon-
tiakinres akinkin, jaskáyamaabi ayorakin masá
shinanni, shinan tsokasnaketian.
8 Jaskara kopíra en mato yoiai, jakiribikaya
ja joni oinmakanwe, matonra akonkin noike iki
ixon.
9 Nato jawékibo yoikinra, moabi en mato
wishaxona iki, jara iká iki, jaskáakin ati en
yoia keskáakinmein maton senenhai iki ixon
onannoxon en mato tanaa.
10 Jaskara iken, jan jakonma aká joni moa
jaweayamakin maton jakiriakin shinanxonya-
maitianra, enribi moa jakiriakin shinanxontima
iki. Enra jaskáakin ja jawékibo moa benxoa iki,
mato noixon Cristo bebonxon.
11 Non jaskáakin aketianra, Satanássen noares-
tima iki, nonra ayorakin onanke jawen jakon-
mamisti shinanbo.

Troas jemameax, Pablo raroshaman iamaa

12 Ja Troas jeman, Criston jakon joi yoii ea
nokoketianra, non Ibonbi ea atikonhaxona iki,
jawen tee anon ixon.
13 Ikaxbira, nokon shinan raroshaman iamaa
iki, ja nokon wetsa Tito jain nokoyamaax, jakopíra
ea jatoibakeax, moa Macedoniain kaa iki.

Pablon Dios iráke aka

14 Jaskara ixonbira, en Dios iráke akai, ja Cristo
meranxon jatíbi jawékibo nonharesti noa imaa
kopí, jatian noo meranxonribi jawen joi jatíbiain

jato ninkámai, ja joira jakonhira inin poatai keskati, jatíbiain nokotai.

15 Jatian noa riki, jakonhira ininti Criston Dios bexona keskábo, jara ja kishpinmeetabaon itan ja manotiain boaibaonribi ninkatai.

16 Jatian ja manótiain boaibaon, ja joi non yoiaitian ninkata riki, ja xeteax mawáti jeté keska, ikaxbi ja kishpinmeetabaon ninkata riki, ja joi ja xeteax jakonti ininti keskáshaman. ¿Jatian tsoaboki, neskara teeribi anoxon moa onanna iki?

17 Noara ichaxon wetsabaon akai keskáakin, Diossen joi yoixon, jato kopí yokataiboma iki, noara jaskáyamai, ikonira noa Dios bebon yoyo ikai, jan raanabo ikax, Cristo betanbi itaanan.

3

Benná senenhabekonti joi yoii iká

1 Neskáakinbo non mato yoiaitianki ¿Noa jakiribi nonbixbi rabikaatai keskábo maton shinannai? Noara ja wetsabaon akai keskáakin ja íkonman yoinkin, noa wishaxonkana kirika mato oinmati itan matonribi noa jaskáakin kirika wishaxontibo, moa maxkáyamake.

2 Matobikaya riki, ja jakonman yoinkin noa jayá iti kirika wishaxonkana keskábo, jara non shinan meran boai, ikaxbi jatíxonbi onankana, moa oinna ixon.

3 Onantibiresiki matobo, ja Cristonbi nookiriti jakoni yoyo ika kirika wishaa keskábo. Jara non jato oinmai, ja kirikara tintan wishaama iki, ja riki, ja jiria Diossen Shinanman aká, itan ja makan panchaakaki akamaribi, ja riki jonin jointiain wishaa.

4 Jaskara kopíra, Cristo kopíres Dioski, koshi-
taanan, non yoiaibora ikon iki ixon non shinan-
nai.
5 Non shinanmanbira neskarabo, inoxon non
onanama iki, jatíbi non onanna jawékibo riki,
Diossenbi noa onanmaaton noa akábores.
6 Janbira noa onanmaa iki, ja senenhabekonti
bená joi jato yoii teetaibo inon ixon. Jara ja esé
meran wishakaata joiboma iki, ja riki Diossen
Shinan. Ja eséra, ja senenhayamax mawáti iki,
ikaxbi ja Diossen Shinanmanra noa jati meniai.
7 Ja makan panchaakaki wishakaata eséra iká
iki, kikinshaman pené. Jaskara ikenra, ja *is-
raelitabaon Moiséssen bemananbobi ointi ati-
panyamakana iki, ioraa pené iketian, jaskara
iwanaxbira jainmashaman ja pené keyópaketa iki.
Jatian jan jato mawátiain boai ikaxbira iká iki, jato
onanmaa esé kikin jakonhira.
8 Jaskara ikaxa, bebonbires jakonhira iti jake, ja
Diossen jawen Shinanman aká, senenhabekonti
bená joi yoikaatai.
9 Jatian jato mawátiain boai ikaxbi, ja esé jakon-
hira iní ikenra, bebonbires jakonhira iti jake, ja
itibi keskáakin noa Diossen imati joi non jato yoiai.
10 Ja moatian jakonhira iká esé xewina kikin
koshi riki ja rama non yoiai joi.
11 Jakaya keyoti kaai ikaxbi ja esé jakonhira iká
ikenra, ja keyóyamai kaai joikaya bebon jakonhira
iti jake.
12 Neskara jawékibo moa onanna ixonra
rakétanma non yoiai.

13 Noara ja israelitabaon jawen bemanan pené
toxkópaketai oinyamakanon ikax Moisés chopan
bepanameta iní keskatibo iamai,
14 Ikaxbi jabora ikana iki jaton jointi chor-
ishabo, jaskara kopíra ramakamanbi ja moatian
esébo yoyo axonbi onanyamareskanai. Ja jan
bepóti chopa keskaraton jaton shinanbo bepoa
keskábopari ixon. Jara Cristo ikonhaketianpari
jato keyoxonti iki.
15 Ramakamanbira ja Moiséssen esébo yoyo ak-
inbi onanyamareskanai jaton shinanbo chopan
bepoa keskábo ixon.
16 Ikaxbi jawetianki westíora jonin non Ibo ikon-
hai, jatianparira jan jawen shinan bepoa keskábo
moa keyotai.
17 Ja Diossen Shinan riki Diossen Shinan, jatian
jaweratobo meranki ja Diossen Shinan iki, jabo
riki moa xabakaatabo.
18 Jaskara ikaxa noa jan bepoa keskábo moa
yama ixon, westíora espejo keská ixon Diossen
koshi shinan non jato oinmai. Diossenra jain-
mashamanbo noa wetsaresibiakin imaboai, já
keskaribi noa inon ixon. Jaskáakin noa akára,
jawen ani shinan non jishtiaboai; jaskáakinra non
Ibon akai jawen Shinanman.

4

1 Jaskara kopíra nato tee jenetibo non shinanya-
mai, Diossen jawen jakon shinanman ati noa yoia
iketian.
2 Ja jonéshoko itan jan noa rabinmati jawékibora
moa non ayamai; nonra jato jansoayamai itan
jaskati iká keskámaakinbo, ja Diossen joi non jato

yoiamai. Jaskáyamakinra ikon joibores non yoiai, jaskarainxonra Dios bebonxon jonibaon, jaton shinan meran onankanke, ikonra non yoiai ixon.

3 Ja manotiain boaibaon ninkata riki, ja non jakon joi yoiaibo ninkátikoma.

4 Jatian jaskáakin jabaon ikonhayamaitianra, jan nato nete iboa yoshinman, jaton shinanbo onantimaanana iki, ja Cristo Dios ikenbi jakiriti iká koshi join jato jishtiaxonabi onanyamakanon ixon.

5 Ja non yoiai joibo maton noa senenhaxonon ixonra non mato yoiamai; ja non Ibo Jesucristonin yoiaibo maton senenhaxonon ixonra non mato yoiai. Noabo riki mato akinni teetaibo Jesús noia kopíres.

6 Ja yamé ikenbi joekan tenamani Diossenribira, joekan non shinan tenai keskáakin jawen joi noa onanmaa iki. Nonribi wetsabo Diossen atipana koshi ja Jesucriston bemanain penetai keská jato onanmanon ixon.

Jaki koshiaxes jati

7 Ikaxbi neskara jakon joibora non shinan meran noa jayáke, ja non shinanbo mapó akana chomo keskabores ikenbi. Jaskatax noibakeax iamai ja ani atipana koshi Diossibakeax joái onanti iti kopí.

8 Icha atikoma jawékibo jakenbira non namaankinbo shinanyamai; meskóakinbo shinankinbira moara non atipanyamake ixonbo non shinanyamai,

9 masá memaxonbo onitsapimakanabira,
noabichoma iki, rishkixon pakekanabira noa
mawáyamai.
10 Jaweranobo noa kainko inonbira ja Jesús iní
keskatiribi noa onitsapikanai, jaskatax ja Cristo
jaa keskatiribi noa jaa onanti iti kopí.
11 Japarikanabo ikaxa ja Cristo kopi retekan-
tiresbo noa ikanai, jaskatax noa mawatai yora
meran Cristo jaa jishtiti kopí.
12 Jatian neskáakin noa retekaskinbo akanaira,
mato jati kopi iki.
13 Wishá meranra ikai neskati: “Ikonhaxa ea
yoyo ika iki”, iki. Jaskáakin nonribi ikonha ixonra,
non joi yoiai.*
14 Nonra onanke Diossen ja non Ibo Jesús jir-
imani, keskáakinribi já betanbiribira noa jan ji-
rimanoxiki ixon, jainxonra mato betanbiribi ja
ikainko noa bonóxiki.
15 Jatíbi neskarabora noa winóke mato jakon
ikanti kopí, jaskaxon Diossen jakonhamisti shi-
nan bitaanan, ichaxonribi Dios iráke ayananbi
rabikanti kopí.
16 Jaskara kopíra non namaankin shinanyamai,
moa nekebi yosipakeibira shinan meran netetiibi
noa bená benaresai.
17 Nato netemeax noa onitsapitaibora
basima winotaibores iki, ikaxbi jaskarabaonra
jawetianbi keyoyosma bená jatiabo noa imai.
18 Ja non oinnai jawékiorabora non
shinanyamai, non shinannai riki ja non oinyamai
jawékiboakinres, ja non oinnai jawékibora

* **4:13** Sal. 116.10

keyotaibores iki, ikaxbi ja non oinyamai jawékibora jawetianbi keyóyosma iki.

5

1 Noabo riki chopa xoboakana keskábores ikax basima ras ikaibo. Ikaxbira non onanke ja chopa xobo ras ikai keskati noa ikai ikenbi, naikanxon noa Diossen keyoyosma yoraya imati, jara jonibaon aká yorama iki.

2 Jaskatira nekeabi yorayapari ikax, ja naikanmea yoraya iki katinkaya moa noa iorai keenai.

3 Jatianra moa mawata pekáobi chopaoma keskábo noa itima iki.

4 Nekeabi yorayapari nato neten jaxonra non tsokásbopari shinannai, ja moatianbi non sawea chopara non jopékashamai, jakibi bená chopa sawetininkayara noa keenai, jaskatax ja non mawatai yora moa bená yora iti kopí.

5 Diossenbi riki noa jaskara itiakin imaa, janra Jawen Shinan noa menia iki, ja jaskara imanoxon noa jan yoiaibo akonkin senenhai non onannon ixon.

6 Jaskara kopíra noa jaki koshii jeneyamai; yorayapari ikax japariaxa, non Iboiba kati ochóbirespari noa ikanai ixon onannax.

7 Ramara non ointi atipanyamaparike; ikaxbira ikonhaxes noa jake.

8 Ikaxbi jaki koshii jenéyamakinra, moa nato yora potabainax non Ibo betanbi jaai katin noa keenai.

9 Jaskarabo kopíribira jatíbitian ja non Ibo keenai keskábores axontiakin non shinannai; japaria ixon iamaxon moa mawá ixonbi.

10 Jatikaxbira noa Cristo bebon iki bonoxikanai,
jaskáaxon ja yorapari ixon non akábo; ibanon
jakon iamaxon jakonma jawékibo non akábo in-
onbi, jakopibiribi jan noa meniaibo non bikanti
kopí.

Jakoni Dios betan jati, joi yoiaibo

11 Jaskara ikenra, jaki yoitibo ixon, akonkin
non Ibo rabiaibo ixon, ja joi ayamai jonibo, Dios
ikonhamati non shinanti iki. Diossenra noa kikin-
hakin onanke, matonribi noa kikinhakin onanna
ipainon riki.

12 Jakiribi nonbixbi rabikaatira noa imai,
jaskatax jakiribi mato noon raronon ixon, mato
onanmai riki noa. Jaskáaxon ja jaton shinan
meran já jawékinin ikímabi, nekebi jaton ikátonires
rabikaati yoyo ikaibo, maton jato yoiti kopí.

13 Ja shinankonmabo keskáakin noa oinkanai
ikaxa, Diossen tee axonaibo ikax iki noa jaskara,
jatian jaskaramabo ikaxa, mato akinti kopí iki,
noa jaskara.

14 Ja Criston noimisti shinanmanra noa iboa
iki, ja jatíbibo kopí já mawata non onannontianbi,
jaskatira noa jatikaxbi mawata keskábo ikanai.

15 Cristora jatíbibo kopí mawata iki, jaskatax ja
jakana jonibo, moa jawenabo ikax, jaton keena
keskatires jayamai, ja jato kopi mawatax jiria-
tonares ikanti kopí.

16 Jaskara kopíra, ja joi ayamai jonibaon jatoki
shinannai keskáakin, moa tsokibi non shinanya-
mai. Moatian Cristoki jaskáakinbo shinanna ixon-
bira, rama moa non jaskáakinbo shinanyamai.

17 Jatian jaweratoki Cristo ikonhaax moa já
betan iki, jara bená joni iki, jan moatian iká
jawékibora moa winota iki, jatian ja rama já meran
iká jawékibora, bená iki.
18 Jatíbi neskarabo riki Diossen aká
teebobires, janbira Cristo meranxon noa jabébi
raeananmariba iki. Jaskáaxonra jaskatax jabetan
raeananti joi jato yoiti, noa imaa iki.
19 Onantiakin yoia, jonibaon ochabo moa
shinanxonyamataananra, Diossen Cristo betanbi
ikonkon jato jakonhakin imaa iki. Neskara joi jato
onanmatira noa yoia iki.
20 Jaskara ikenra, Cristonbi jawen joi yoiaibo
noa imaa iki, jaskáakinra janbi noo meranxon
jawen joi yoikin mato jeneyamai, jaskara ikenra,
Criston janenko non mato yoiai, Dios betan mato
raeanaankanon ixon.
21 Cristora jawetianbi ochayamaa iki, ikaxbi
Diossenbi imaara, non ochabo kopí ochaya joni
keskákaini mawata iki, jaskáaxonra non akai
ochankonia, Cristo meranxon noa xabáa iki.

6

1 Diossen tee axonaibo ixonra, non mato yoiai,
jawen noimisti shinan mato jan meniabo, yanka
mato meran imayamanon ixon.
2 Janra akai jawen wishá meran neskáakin
yoikin:
"Ja en mia kishpinmati nete ikenra, en mia akinna
iki;
ja en mia ninkáxonti nete ikenra, en mia ninkáxona
iki", iki.

Jatian rama riki ja nete, ¡Rama riki ja kishpinti nete! iki.

3 Jaskara ikenra noa koiranmeetai, tsoabi jakonmabo oinmakashamai, ja non akí iitai tee jakonmaakinbo yoikantima kopí.

4 Jaskáyamaira, ja neskara non teneainkobo Diossen tee akaibo ikax, noa onantiai. Ja onitsapitibo teneanan, ja jakonmaakana noa akinkantinbo keeni, ja atikonmainkobo.

5 Noa rishkikanabo, noa cárcel meran akanabo; noa ichaxon jakonmaakanabo, noara ikonbiresibo teeta iki; nonra oxábo tenea iki; non jawékiati tenea iki.

6 Jainoaxa noa jishtiribiai, non ikábo noa jakoni ikainko; ja ikon joi non onannainko; jato jakonmaayamakin non teneainko; non jato jakonhakainkobo; ja Diossen Shinan noo meran iká kopí, itan non jato akonkin noiainkoboribi.

7 Jainxon ja ikon joi non yoiai kopí, itan ja Diossen atipana koshi noo meran iká kopíribi. Ja noa jakonmaakanaitian noa jan panatai, itan non jan jato ashokoa riki, noa jakoni jaa.

8 Wetsatianra noki jakonmaakinbo shinankanai, wetsatianra, jakonhakinbo shinankanai; wetsatianra noa jakon ninkakaamakanai; wetsatianra jakonmaakinboribi noa ninkakaamakanai, ikon joibo non yoiainbira jansónbo noa yoinkanai.

9 Moa ayorakin noa onankana ikenbira, jatíribibaon noa jawemabi keskáakinbo oinkanai, mawáti meranbires ikaxbira, noa japarikanke; masábo memaxonbira noa reteyamakanai.

10 Onisai keskábo ikaxbira noa raro ikanai;
jawebioma keskábo ixonbira, jawékinin senena
keskábo non wetsabo imake, jaweshamanhoma
ikaxbira jatíbi jawékia keskábo noa ikanai.
11 Ikonkonra non mato yoike, Corintoainoa ebé
joi akaibó, jatíbi non shinannaibora non mato
jishtiaxonke.
12 Nonra mato noikin jeneama iki, ikaxbi maton
keskára moa noa noiamake.
13 Jaskara kopíra en mato yoiai, westíora papan
jawen bakebo akai keskáakin. Ea keenai riki, ma-
ton ea noitinin, en mato aká keskaribiakin.

Noabo riki Diossen xobo

14 Ja Cristo ikonhayamaibo betan maton shi-
nan rabémayamakanwe, jakon akaibo betanra, ja
jakonma akaibo westíora jakon shinanyabicho iti
atipanyamakanke, ja joé meran jabora ja yamé
meran jaabo betan ikanti atipanyamake.
15 Criston shinanra, *Satanássen shinan betan
meskóti atipanyamake, jaskáribi riki, ja Diossen
joi akai betan ja joi ayamai joni.
16 Ja Dios jain já xobonkora, wetsa jatonbi aká
jawékibo iti atipanyamake, noabikaya riki, ja jiria
Diossen xobo. Diosbira iká iki, neskati yoyo iki:
“Eara jato betanbi janoxiki.
Jaton Diosra ea inóxiki,
jatian jabora nokon jonibo inóxiki”, iki.*
17 Jaskara kopíra, ja non Ibo iribai neskati:
“Jaskara jonibaon akai jawékiribi moa
ayamakanwe, jatoki ochókanwe, jakonma
jawékibo moa ayamakanwe.

* **6:16** Lv. 26.12

Jatianra en mato nokon jonibo imati iki.†
18 Eara iti iki maton Papa,
jatian matora itiki nokon bake benbobo, itan nokon bake ainbobo,
ikira ikai, ja jatíbi atipana koshiya Ibo”, iki.‡

7

1 Jaskara riki nokon noi wetsabo, nato riki ja nobé senenhanoxon Diossen noa yoiabo. Jaskara ikenra, jatíbi non shinanyabi non yora, jan jakonma imati ochabo anaketian noa koiranmeeti jake. Diossen keenama keská anaketianra, noa kikinni jaki menikaati jake.

Pablo ikonbiresi raroa

2 Nokiakinribi jakon shinankanwe; tsoabira non jato jakonma imaama iki, tsoabira non jato ochamaxon rami banemaama iki, itan tsoabira jansoxonbo non mato jawéki bichinama iki.

3 Maton noa jakonmaakinbo aká iketian, mato akíma riki ea. Moabira en mato neskáakin yoia iki, japarixon itan mawákinbira, non mato noikin jeneyamanoxiki, akin.

4 Ikonkonra en mato yoiai, maton noa noia, jaskatira ea matoki ikonbiresi raroai. Akonbireskin non masá teneai meranbira, shinan koshipari ikax, ea kikin raroshaman iki.

5 Ja Macedoniain nokotaxa, noa tantiti atipanyamaa iki, jatíbiainra non atikonmabo nokoa iki. Ja jato xaran noa itinabora, kikinni noki jakonmaakana iki, jainoax ikonbiresibi noa raketa iki.

† **6:17** Is. 52.11 ‡ **6:18** 2 Sa. 7.14

6 Ikaxbi ja shinan namannabo akinnai ixonra,
Diossen akinhanan non shinan koshimaribia iki,
ja Tito noiba nokómaxon.
7 Ja Tito nokóketianbichora noa jaskáyamaa iki,
maton akinnaton jan koshi shinan bia kopíribira,
noa iká iki. Janra noa yoia iki, maton akon-
bireskin noa oinkasai. Jainxonra noa yoia iki,
mato winotabo kopí, akonbireskin maton masá
shinannaibo, jainxon ea kopi masá shinanni mato
ikanairibi. Jaskarabo ninkataxa, ea ikonbiresi
raroa iki.
8 Ja moá en kirika wishaa meranxon, mato
jakonma shinanmaa ikaxbira, rama ea ja
jawékinin chexakaayamai. Ikaxbira en aká iki
masá shinankin, ja wishaxon en bomaatonin
jawetio basi mato masá shinanmaa onanxon.
9 Ramara ea raroshaman iki, jara ja mato
jakonma shinanmayantanax ea ikaima iki, ja
riki ja jaskara masá shinanman jakiribi mato
Dioski banémaribia kopí. Ja masá shinanni noa
jaskátinin Dios keenai keskatishamanra mato iká
iki, jaskara ixonra, jawekeskaxonbi non mato
jakonmaakama iki.
10 Ja masá shinanni noa jaskátinin Dios keenai
keskati ikinra, moa jakonmabo akin non jeneai,
jatian jaskataxa noa kishpinmeetai. Jaskara
ikenra, ja shinannibo noa iiti yamake. Jatian nato
netemea jonibora, jakonma akáx, onisibi shinan-
meeyamai, jaskaratonra jato mawátiainres boai.
11 Matora iká iki ja masá shinanni jaskákantin
Dios keenai keskatishaman iki. ¡Oinkanta, rama
mato jaskara ikanai! Ramara jato yoii mato raté
ratéshamanai, ja jakonma non akábora, moa non

benxoake ikibo mato ikai, ja jakonma aká joniki
mato ikonbiresi sinatai, Diossen masábo tenem-
anaketian mato raketai, ea ointinin mato keena
iki, jaskáaxon maton jakonma eki shinannabo
benxoanox, ja jakonma aká joni masá tenematin-
ribi mato keena iki. Jaskarabo akainkora, mato
onanti ike, ja jakonma akaibo betan mato iamaa.
12 Jaskáakin ja kirika wishakinra, jan jakonma
aká jonibicho ati yoikin, itan já jakonmaaka
jonibichoribi akinti yoikin en mato ayamaa iki, ja
en mato bomaa riki, Dios bebon maton nokiakin-
res shinannai matonbi onannon ixon.
13 Neskara jawékibaonra, noa shinan koshimaa
iki. Ikaxbi neskati noa shinan koshia bebon-
biresa, noa raroa iki, jatíxonbi maton Tito jakiribi
koshi shinan bimaribia kopí.
14 Moabira en Tito yoia iká iki, mato jakonhira
jonibo, jatianra maton ea jakonma imayamaa iki.
Jatíbi non mato yoia joibo riki ikon, jaskáribiira, ja
mato yoikin non Tito akáribi, ikon iká iki.
15 Jatian jain kaketian, maton jatíxonbi jawen joi
senenhaxona iketian, itan jakonhakinribi maton
biantana shinanreskinra, rama mato jan kikin-
hakin noike.
16 Ramara ea matoki koshiti atipanke, en yoiabo
maton senenhaitian, jakopira ea raroshaman iki.

8

Jakon shinanyaxon jato akinti

1 Nokon wetsabo, ramara ja Macedonia main
iká joi akaibo meranoax, ja Diossen akinmisti
shinan jishtia non mato yoiai.

2 Ja atikonma jawékibo winotaxbira,
raroshaman ikanai. Jainoax kikin maxkataboribi
ixonbira, jakonshaman shinanyaxonres, icha
jawékiabaon akai keskáakinribi jaton ofrendabo
menikanke.*
3 Enbira oinna iki, keenshamankin, jaton ati-
pana senenbo ofrenda akanaibo, itan jaton ati-
pana xewinmakinboribira akana iki.
4 Jaskákinra, noa akonbireskin yokákana iki,
jabaonribi ja joi akaibo jato akinkaskin.
5 Jatianra jatí akanti non shinannamatiibires
akana iki. Rekenparira, jatonbinix non Iboki
menikaakana iki, jainoaxa nokiribi jenekaakana
iki, ja Dios keenai keskatishaman.
6 Jaskara kopíra, ja Tito non yoia iki, jato akinti
shinanxon, mato koríki tsinkikin peokinni, mato
chibankiinresnon ixon.
7 Matora jatíbinin bebon iki: Maton Cristo ikon-
haa ikainko; joi yoitiainko; mato onanboribi iki;
wetsaboribi akinti shinanya iki mato; noaribi ma-
ton noike. Jaskatiribikayara, neskara jato akinti
teebo akí, mato bebonkanti jake.
8 En yoiketianres senenhanon ixonra en mato
yoiamai; jawekeskakinki wetsa joi akaibaon ja
maxkatabo jato akinnai ixon, maton onannon
ixonra en mato yoiai. Eara keenai, ja wetsa
joi akaiboribi akonkin jato noia, maton jato oin-
matin.
9 Matonra onanke, non Ibo Jesucristo akinmisti
shinanya ikax, jákaya jatíbinin senena ikaxbi, noa

* **8:2** Ofrenda yoii iká riki: Diossen janenko jawéki tsinkiti, jato meninoxon, itan jato akinnoxon.

akinti kopí jawebioma itoshia. Jaskati já jawebioma itoshia kopí, noabiribi jatíbinin senenabo ikanon ikax.

10 Mato akinti kopíra, nato jawékibo en mato yoiai. Wetsa baritia winotatonra, jato akinti shinanres, maton ayamaa iki, atishaman shinanbainxon jato akinkin, maton peoa iki.

11 Jaskara iken rama, ja rayáshaman shinanyaxon, ja maton peoyantana tee senenhakanwe. Akin, ja maton atipana senenbo jakonshaman shinanyaxon akanwe.

12 Jaweratonki jakonshaman shinanyaxon meniai, jakira Dios raroai, jawen atipana senenbiribi meniketian, Diossenra jato jayáomata jawékibo yokáyamai.

13 Eara ja wetsabo akinnax, mato jawebioma ikanti yoiima iki. Senenbireskaya mato akinnananon ixonra en mato jaskai.

14 Ramara jatobiribi jawékinin maxkákanabo ikanaitian, matobiribi jayá ikanai, wetsa netebaonra jatobiribi jayá ixon, mato maxkata jawékinin mato akinkanti iki, jaskatira, mato senenbires jayábo ikanti iki.

15 Wishá meranra ikai: “Ja icha biatoninara, jawebi texeyamaa iki, jatian ja ichama biaribira jawenbi maxkáyamaa iki”, iki.†

Tito itan jabé teetaibo

16 Enra Dios iráke akai, en mato akinnai keskáakinribi, mato akinti shinanya Diossen Tito imaa iketian.

---

† **8:15** Ex. 16.18

17 Jaskáakin en mato oinni kati yoiara, jan ea
jen aka iki, matoakin shinannai ixon, jaskatira
keenshamantaanan, rama mato oinni kaai.
18 Já betanra westíora joi akai non wetsaribi non
raanai, jara jatíbiainxon joi akaibaon jakonman
yoinkanai iki, ja ikon joi yoii jakoni teetai iketian.
19 Jara ja tsinkikana koríki boí noa kaaitian
noa akini kanon ixon, jatíbi joi akaibaon katókana
iki. Neskarabora, jatíxonbi non Ibo rabikanon
ixon, non akai, itan jato akinti shinanyaribi noa
onankanon ixon.
20 Nonra ja icha koríki tsinkikanabo bixon,
jakonhakin ati shinannai, tsonbi noa jakonmaak-
inbo yoitima kopí.
21 Jaskara kopíra, jakonhakin jato akintiakinres
non shinannai, non Ibo bebonbichoma, jonibo
bebonribi.
22 Jato betanra, wetsa non wetsaribi non raanai,
janra icha jawékiainbo, jakonhakin noa akinna iki;
jatian ramara bebonbires mato akinti shinanke,
jaribi matoki koshixon.
23 Ja Titora ebetanbi niai iki, itan mato akinni
ebetanbi teetai iki. Jatian ja non wetsa rabéra,
non wetsabaon raana iki. Jaton ikábo oinxonra,
jonibaon non Ibo rabikanai.
24 Jaskara kopí, ja bokana jonibo, akonkin
maton noia oinmakanwe, jaskarainxon jan jato
raana joi akaibaon, jaskarakon iketian, non mato
rabikin yoipachoairibi, onankanon ixon.

9

1 Ja joi akaibo akinti koríki tsinkikanon ixon
mato yoikin wishaxontinra, ea maxkáyamake,

2 mato akinmisti shinanyabo iketian onannax.
Jaskakinra, ja Macedonia main iká jonibo, mato
rabibainshamankin en yoia iki. Wetsa baritia
winóyantanatonra, mato Acaya main ikábo, jato ak-
inti shinanyabo ikana iki, akin. Jatianra maton
jato jaskáakai ninkatax, ja Macedoniain iká icha joi
akaibaonribi, jato akinshokoti shinankana iki.
3 Jaskara ikenbira, ja non wetsabo en jain
raanai, jaskáakin ja mato yoikin rabiona pekáo,
ea jansoresi yoyo ikama iti kopi, ja en yoia
keskáshaman mato ikanon ixon.
4 Ja Macedoniainoabo jawetii jonibo betan
kaxon, jawebi maton akáma nokonaketian,
jara nona westíora rabinti jawéki iti iki,
mato jakonhakinbo yoiyona pekáobi, maton
senenhama iketian; jatian matoribira noa ikai
bebonbires rabinti iki.
5 Jaskara kopíra, jatopari matoiba bokanon ixon,
non wetsabo en jato yoike, ja koríki tsinkinoxon
maton yoiyantanabo mato senenhakinnnon ixon.
Jatianra ja maton koríki menia tsinkikanabo,
jakonshaman shinanyaxon maton aká iti iki, ja
non ati yoia senenhakinres maton akáma.
6 Nato joi shinankanwe: “Ja ichama banaitonra,
ichamaribi bimi tsekai, ja icha banaitonra, icha
bimiribi tsekai”, iki iká.*
7 Westíoraxonbora, jaton meniti shinannati-
ibobiribi meniti jake, akáshamaananbi itan
ati yoikanaresma, Diossenra, ja raroshaman
shinanyaxon jato meniaibo, noike.
8 Diossenra mato icha jakon jawékibo meniti
atipanke, ja maxkatainkobo mato jayá ikanti kopí.

* **9:6** Pr. 11.24-35

Jatianra ja meskó tee atinkobo, maton jato akin-
tiribi maxkátima iki.
9 Wishá meranra ikai:
“Jawen jayata jawékininra ja yoronaibo jato akinna
iki;
jatian jawen akinmisti jakon shinanra jawetianbi
keyóyamai”, iki.†
10 Dios iki ja banai joni banati bero meniai, itan
ja jawékiakanti jato meniai, janra maton banábo
mato bebonbires bimimaxonti iki, jaskáaxon ja
teekan, maton wetsabo jato akinboresti kopí.
11 Jatianra meskó jawékibo meranxon, jatíbia
mato imati iki, jaskáaxonra maton wetsaboribi
jato akinti iki. Jatian ja koríki maton noo betan
bomaketianra, nobé joi akaibaonribi Dios iráke
akanti iki.
12 Neskáakin jato akinnoxon non jato boxonai-
bora, jan maxkákana kopíres non jato boxonaima
iki, jatianra jabaon ichabiresakin Dios rabikanti
iki.
13 Jatian neskáakin maton jato akinnabo
bixonra, jabaonribi Dios rabikanti iki, ikoni
ja Cristokiriti iká, bená join yoiai keskábo
maton senenhaitian, itan jato itan wetsaboribi
akinnoxon maton jato bomaa iketian.
14 Jainxonra matokiribi orankantiki,
jakonshaman shinanyaxon, Diossenbi jawen
akinmisti shinanya mato imaa iketian.
15 ¡Dios iráke anon akanwe, jawe kopímabi
ani jakon jaweki noa menia iken, jara
jaskáshamanhakin non iráke ati joibo yamake!

† **9:9** Sal. 112.9

10

Pablon jawen tee akai, onantiakin yoia

1 Ea riki Pablo, ja Cristonbi atinra, noixon jakon
shinantaanan, en mato yoiai, jatíribiboki ikanai
ea yoii, ja mato xaran ikaxki ikai ea raketi, ja-
tian ochó ixonreski akai, koshi joibaon en mato
notsinkin ikibo.
2 En mato yoiai riki, mato oinni ea kaketian,
ja mato betan ikábo jato notsinyamapainra ea
iki kaai ixon. Ja nonronki, ja nekeabi jonibaon
shinannai keskáres, akai ixon noa yoiaibokayara
en akasai jaskáakin notsinkin.
3 Ikon riki, noa jonibo reteananai, ikaxbira ja
nato netemea jonibo reteananai keskati noa ia-
mai.
4 Noa jayakax jan reteananai jawékibora, nato
netemeax jan reteanankanai keskáma iki; ja riki
Diossen atipana koshi, jan jatíbi jaki koshikana
jawékibo ras ati atipana,
5 Jaskaratonra ja jaki chipókanai shinanbo, itan
Dios onankanti ikenbi, jato tsokásai rabí shinanbo
non keyoai; jatíbi jonibaon bená shinan bitaanan,
ja Criston yoiai keskábores senenhakanon ixon.
6 Nonra jatíbi ja yoitimakanaibo jato castigo
meniti jake, jatikaxbi mato yoitibo ikanai kaman.*
7 Matonra akai nekebi, jaton ikábores oinkin,
jaweratoboki eara Criston yonoti iki ikai,
jabaonra onanti jake, noaribira jawen yonoti
iki ixon.
8 Eara non Ibon mato yoiti koshi menia iki,
jan mato akinnon ixon, jan mato jakonmaanon

* **10:6** Castigo yoii iká riki; jaskarainoax shinanmeekantiakin jato akinti.

ixonma. Jakopira ea rabintima iki, jaskati yoyo ikaxbi.

9 Mato ratenoxon, ja kirika meran en wishaabo shinanyamakanwe.

10 Jatíribiboki ikanai ea yoii, jawen kirika wishaxon noa bemaara ikai, kikin koshi joinyora akábo, ikaxbi jawen ikátoninra tsoabi, jato rateyamai itan jakonibobi yoyo iamai ikibo.

11 Ikaxbi ja jaskati yoyo ikaibaonra onanti jake, ja ochóxonbi non mato kirika wishaxon, bemakin koshi joinbo non mato aká keskatiribira matoiba kaax, noa iki kati jake ixon.

12 Eara jatonamanbires iwanax ja jatonbinix rabikaataibo betan senenribi ikasi ea iiamakeanke; jaskara jonibora ikanai jatonbi jaskara senenhatibo akáx, tsonki senenhai iki, ikaxbo jatonbinix oinhanani, jaskataibo riki shinanhomabo.

13 Enra jainkamanbo akai, iki ikaxbora ea rabíresti atipanyamake, Diosbicho riki jaweraton senenreski jawen tee akí, noa nokótiki ixon noa yoiai, janra matoiba Corintoain kamanbi noa nokómaa iki.

14 Jaskara kopíra, jain noa iti yoiamainkobires noa iiamai, jawekeskabira nato jawéki ikeanke, moabi noa matoiba nokotama iketian. Noaparira iká iki, ja Cristo kiriti iká bená joi mato yoii bokanabo.

15 Noara ja wetsabaon tee akátonin rabíamai non akáma ikax. Non shinan riki, bebonbires Dioski koshikarestiakin mato akinti, jatianra ja mato betan non akai teeboribi bebonkarestiki, ja jainkaman non ati senenres.

16 Jainxonribi non shinannai riki, nato kishpinti
joi, ja mato joi yoii kaa winobain wetsankoboribi
pextinhakin jato yoiti, ikaxbira ja wetsabaon tee
akainko, noa jikiamai, ja wetsabaon tee akatonin
noa rabínaketian.
17 Jaweratoki jawéki akátonin rabíkasai,
rabíbanon ja non Ibon aká jawékininres.†
18 Ja janbix rabikaatai jonima riki, non ikonhati,
ja non Ibonbi rabiai jonikaya riki non ikonhati.

11

Pablo itan ja ikonma joi yoiaibo

1 Maton ninkata ea yoyo ikaibo, iresbiresa keská
ikenbipari, tenexon ea ninkáxonkanwe.
2 Diossen akai keskáakinribira, en mato akon-
bireskin shinannai. Enra mato Cristonabo imaa
iki, jaskáakinra jawen jakonmaomabi en mato
imakasai, ja westíora yorantinin tanatama ainbo
keskábo ikantiakin.
3 Ikaxbi ea raketai riki, ja paranmisti onan
ixon, Eva ronon paranxon Dioski yoitimamani
keskáakinribi, paranxon wetsakeskaakinbo shi-
nanmaxon, pontéakin itan jakonhakin Cristoki
shinannaibo ikenbi, mato jenemakanaketian.
4 Matonra akai, non mato yoia keskámaakin,
Jesús kiriakin joi yoiaibo bekanketian, keen-
shamanxon ikonhakin; ja non yoiai jakon joi
keskámaakin yoikanai joiboribi maton ikonhai,
jainxon ja Diossen Shinan moa maton bia keskáma
shinanboribi maton biai.
5 Ja raanabo xewina kikin riki noa iki ikaibora,
enamanbires iki.

† **10:17** Jer. 9.24

6 Eara jakonishamanbo yoyo iamai, ikaxbira ea
onan shinanyanix yoyo ikai, neskáakinra ichabire-
sakin jatíbiainxon, itan non akainkobo, non mato
oinmabea iki.
7 ¿Jakonma jawékimein en aká iki, mato akinti
shinanni enbixshoko tee ayananbi, jawen kopíbi
yokáyamakin, Diossen jakon joi mato yoixon?
8 Ja wetsa joi akaibaon ea kopiákana koríkibora
en bia iki, mato akinboresti kopí.
9 Jatian mato betan ikaxa, ea jawékininbo
maxkata iki, ikaxbira tsoabi en jato yokákin
tsokasayamaa iki. Ja Macedoniainoax bekana
non wetsabaonra joxon, ea maxkata jawékibo
ea menikana iki, maton akinnon ikaxa, ea
matokibichoira manáyamaa iki, jatíbitianra ea
jaskara iti jake.
10 Ja Criston ikon shinan emeran ikátoninra, en
mato ikon yoiai. Jaskara ikenra tsoa ja Acaya
main ikábaonbi ea jenemati atipanyamake, jaskati
ea rabitaitian.
11 ¿Maton shinannaki, mato noiama ikax ea
jaskati yoyo ikai? ¡Enra mato noike, jara Diossen
onanke!
12 Ikaxbira ea iikirana keskati ea teeti jenéyamai,
jaskaxon ja paranax rabíresi noa keskatiribi ika-
saibo non jato netématí kopí.
13 Jaskara jonibo riki, jabo raanama ikaxbi, jato
parani Criston raana joni keskatishaman ikaibo.
14 Neskara jawékibora non onanyamaa jawékima
iki, *Satanásbira ikai ja joebiresshaman ángel
keskatiribi yoinmeeti.
15 Jaskara ikenra, jan ratéti jawékima iki, jawen
tee akai joniboribira jakonhakin jato tee akinnai

keskatibo ikanai, ikaxbi jaskara jonibaonra, jaton akai jawékibo kopíbi masábo tenenoxikanai.

Pablo onitsapitabo

16 Jakiribira en mato yoiai, tsonbi ea iresbiresi yoyo ikaibo shinanyamakanon ixon, ikaxbi maton jaskara shinanna ixon, eapari ninkáxonkanwe, ibanon, ea jaskati yoyo iki, jaskatax earibi jaskarabo ikai keskati shokores rabíti kopí.

17 Ja neskati ea rabitai jawéki riki, onanma ikax ea ikai keskáres, jaskatibo ea yoyo ikaitian ninkátininra, Ibo keenyamai.

18 Jaskáakin tee akí jatonbinix rabikaataibo jaketianra, earibi ishokoti, iki jaskati rabikaati.

19 Matonra akai onanbo ixonbi, tenetaanan keenshamanxon ja shinanhoma keskábo yoyo ikaitian, ninkáxonkin.

20 Jainxon ja mato akonbireskin yonoaibo, ja mato koríki bichinaibo, mato paranaibo, mato omisaibo, iamaxon mato tantash akai joniboribi, akai maton jaweayamakin.

21 Jaskáakinbo mato yoiti rabintibires ikenbira, en mato keshanai; mato xaran ikax, jaskátininra noa kikinni raketa iki. Ikaxbi wetsabaon rabíti shinannaitianra, enribi ishokoti shinanti atipanke, jaskátibo iresbiresa ikenbi.

22 “Noaboriki *hebreo jonibo”, iki rabíkanaitian, earibi ja joni iki, “noaboriki *Israel jonibo”, iki rabíkanaitianra, earibi ja joni iki, “jatian noaboriki Abrahamman chiní rarebobo”, iki rabíkanaitianra, earibi ja joni iki.

23 “Noaboriki Criston yonotibo”, iki rabíkanaitianra. Eakaya jato bebonbires jawen yonoti iki, neskatibo yoyo iki, onanma joni ikai keskati ikíbi. Enra jaton aká bebonbires jakonhakin jawen tee aká iki, jainxonra ichabiresakinribi ea cárcel meranbo akana iki, jainxon jato akana bebonbires ea rishkikana iki, jainoax ichabiresiribi mawáti onsá meranbo ea iká, iki.

24 Pichikaakin yatanxonra, judíobaon kimisha chonka iskonhakin ea rishkikana iki.

25 Kimishaakin yatanxonra, ea jiwin rishkikana iki, westíoraakinra ea makanman tsakayonkana iki, kimishaira jan ea kaai wapóro jikia iki, jaskataxa westíora yamé, itan westíora neteribi aniparo napon ea toxbata iki.

26 Ichabiresira ea ochóbo kaa iki, paro onsábo ikenbira, ea shitata iki, yometsobo onsábo ikenbira, ea wínota iki. Jainxon nokon kaibo judíobaon, itan wetsa jonibaon ea ramiakanti onsáboribi iká iki, jainoax wetsa jemankoxon ea retekanti onsábo ikainbi, ea winota iki, wetsankonbo kakin, itan aniparonbo kakinra, onsábo en tenea iki, jainoax ja jansoi, noara Diossen joi akaiboribi iki ikaibaon, noa ramiakanti onsáboribi iká iki.

27 Ikonbiresira ea teeta iki, atikoma jawékiboribira en wínoa iki, ichabiresakinra en oxábo tenea iki, ja xeatioma ikax, itan ja pitioma ikaxa, ea jawékiakasa iki, ja saweti chopaoma ikax, matsin akábo ea onitsapita iki.

28 Jainoax neskara jawékibo, itan wetsa jawékibo winókinbira, jatíbi joi akaibo akonbireskin en netetiibi shinannai.

29 Westíora joni isinaitianra, earibi isinai keská
ikai, westíora joi akai joni ochamakanketianra, ea
sinatai.
30 En oinna, jawekeskaratonbo rabíti iketianra,
ja enbichoxon jawebi atipanyamaatonin itiki ea
rabíti.
31 Ja non Ibo Jesucriston Papa Dios riki, jatíbitian
rabikanti, janra onanke en mato ikonshaman
yoiai.
32 Jatian Damascoain ea ikenra, ja apo Are-
tasnin janea sontárobaon koshi gobernadornin,
guardiabo ja jema koiranmaa iki, ea yatankanon
ixon.
33 Ikaxbi jaráa iki jawetii jonibo, jabaonra
ea tasakan naneanan risbikan axon, ja
jema chikéakana ventananinbi apakexon, ea
pikómakana iki, jainoaxa ea jabata iki.

12

Namá keska meran Pablon oinnabo

1 Westíora jonira, janbixbi rabikaatai ikax,
jawemabi iki, jaskara ikenbira, non Ibon namá
keska meran ea oinmaxon onanmaabo en yoiai.
2 Cristo ikonhaa westíora jonira en onanke. Moa
chonka chosko baritia riki, kikin nai bochiki já
non Ibon boní, enra onanyamake, jawen yora
iamaxon jawen shinanreski boá iki ixon, Diossen-
resa onanke.
3 Enra onanke, jainoax jaskara jawéki winotabo,
ikaxbira en onanyamake, jawen yoraki iká iki,
jawen shinanreski iká iki iamax jawen yoraomaki
iká iki ixon, Diossenresa onanke.

4 Jawen jakonhira jatinkora boá iki, jainxonra
onantima joibo ninkata iki, ja joira ninkáxonbi
wetsabo yoiti atipanyamaa iki.
5 Nato joni winota keskáribi winota ikaxa, ea
rabíkeanke, enbix ikáma, eara rabíti atipanke ja
nokon shinan koshimashokotonres.
6 Jatian jaskarabaon ea rabitaira, onanyamaax,
ea ikai itima iki, ikon jawékibores en yoii iitai kopí.
Ikaxbi eara jaskáyamai, jaskáaxon jato xewina joni-
akin maton ea shinantima kopí. Ja en akainkobo,
itan en yoiainkobo matonbishaman oinxon onan-
tininkayara ea keenai.
7 Jaskara kopíra, ja jakonhira jawékibo Diossen
oinmaa jaskaraton rabínaketian, isinax ea onit-
sapita iki, jaskatira *Satanássen jawen yonoti
raanxon ea jakonmaaka keská ikax, westíora
moxan nokon yora chachia keskáribi ea iká iki.
8 Kimishaakinra non Ibo en yokata iki, ja ea
chexakaataibo ea benxoanon ixon.
9 Ikaxbi ja non Ibonra ea yoia iki: “Nokon
noimisti shinan riki jatíbi jan mia keenai, ja
isinaibo meranoaxa, nokon atipana koshi, jato
akinni kikinni jishtiai”, akin. Jaskara ikenra,
nokon yora yosma ikenbi ea raroai, jaskatax
Criston atipana koshi emeran jishtinon ikax.
10 Neskara yosma ikaxbira, ea raroshaman iki.
Ea ramiakanabi, jawékinin maxkataxbi, masábo
tenemakanabi, ja Cristo kopi atikomabo winotibi.
Jawetianki nokon shinan bebon yosmashoko iki,
jatianra jawen koshin ea bebonbires Criston akin-
nai.

Joi akaibo Pablon jato shinanna

11 Ja onanma joni ikai keskatira, ea iká iki,
ikaxbi matonbira ea jaskati yoia iki. Noakayara
ja raanabo xewina iki ikaibo betan senenribi riki
ea, jaskara ikenra, matoribi iká iki ea kopi jakoni
yoyo iti jonibo, jatian earibi jaskatainbi, Diossen
akinyamaara ea jawemabi iki.

12 Ja onitsapiti jawéki en teneabo, ja oinxon
onanti jawéki en akábo, jainxon ja jakonhira
jan ratéti jawékibo en aketian oinxonra, maton
onanna iki, eakaya ikonkon raana joni.

13 Westíora jawékiainresa ja wetsa joi akaibaon
akai keskáakin, maton senenhayamake, maton
ea koríkinin akinyamainko. Moa ja shinanya-
makanwe, neskáakinbo en mato aká.

14 Jaskara ikenra, jawen kimisha itin matoiba
kanoxon, en shinanke. Kaxonbira, moa apachoai
keskáakin jawebi en mato yokáyamai kaai; mato
jayata jawéki benaira ea kayamai, mato shinan-
bikayara ea kaai, ja papabaon riki, jawen bakebo
jato koríki tsinkixonti, jawen bakebaon jaton papa
axonama.

15 Jaskara kopíra, jakonshaman shinanyaxon, ea
jayata jawékininbo en mato akinni kaai, itan keen-
shamantaananra, nokon koshiaxonbi en mato
akinni kaai. Jatian enbiribi, mato noiboresaibiki
¿Jaweati matonbiribi ea noikin jéneboresti iki?

16 Jawebira, en mato yokáyamaa iki, jaskara
ikenbira jatíribibaon yoikanai, jaskati onan ixon,
paranxonbo en mato koríki bichinabo.

17 ¿Ja mato akinnon ixon, en matoiba raan-
abo meranxonboki, paranhananbo en mato koríki
bichina iki?

18 Matoiba kanon ixonra, en Tito yoia iki, já be-
tanra westíora non wetsa en jain raana iki ¿Titonki
mato parana iki? Matonra onanke, noa ikainkobo
itan non akainkobo, jakon shinanyaxonres non
mato akinna.
19 Matonra shinanbirai, nonra mato jaskáama
iki ixon yoikinres, wishaxon non mato bomaa,
ikaxbira jaskarama iki. Diossenra onanke,
Cristonabo ikax noa jaskati yoyo ikai. Jatíbi
neskarabora non mato yoiai nokon wetsabo,
mato beboni Dioski koshikanon ixon.
20 Eara raketai, jaskara iti en yoiai keskatibo
iamai kaxon en mato nokonaketian, jatian earibi
mato keenai keskatibo kaax, iamanaketian. Ea
raketairibi riki, rawikananabo, jawékia oinnax ja-
toki notsiresaibo, jatoki sináresaibo, jatíbi onanna-
ton shinanmeetaibo, yoimisaibo jakonmaati yoyo
ikaibo, rabitaibo itan tsokásbiresi ikanaibo mato
kaxon, nokonaketian.
21 Jainoax ea rakéribiai riki, jakiribi matoiba
kaxon rabintibires ikaibo mato oinnax, earibi
rabinax wininaketian. Basibiresiki, maton
ochabo akin jeneama, atimabo betanbires
yorantibo akin, itan wetsa jan mato cheata
jawékiboribi maton jeneama iki.

13

Senentiainbi jato koiranmeeti yoia

1 Jakiribira jawen kimisha itin ea matoiba
karibai; kaxonra jatíbi jawéki rabé iamax
kimishaxon onanxon yoiketianpari ati iki, en
jato benxoakinkin.

2 Ja rabé itin matoiba kanontian, enbishaman
mato yoiantana ixonbira, rama ochó itinxonbi, ja
moatianbi ocha akí jaa ikanabo, itan jatíbibo en
mato yoiribiai. Jakiribi mato oinni kaxon notsink-
inra, en moa mato noibayamai kaai akin.

3 Matonra emerameax Cristo yoyo ikai onanka-
sai, janra emerameax yoyo ikin koshimashoko
shinanyaxon mato ayamai, jawen koshi shinan-
mankayara mato akai.

4 Ikon riki shinan koshimashoko keská ja
korosen akana iní, ikaxbi ramara Diossen atipana
koshin jake, jaskáribiira rama noaboribi ja iní
keskaribii shinan koshimashokobo keskábo
ikanai. Ikaxbi jabetanbi ikenra, jawen atipana
koshinbi noa akinnai, jaskáaxon matoribi non
akinti kopí.

5 Jaskara iken, matonbinixpari shinan meran
onanmeekanwe, moa ikoni Cristoki koshiaboki
maton ikanai ixon maton onannon; matonbinix-
pari tanakaakanwe ¿Matonki onanyamaa, Jesu-
cristo ikonkon mato meran itina? Ja tanakaati
jawékiainbo maton shinan namanresaibi.

6 Noara ikoni Cristoki koshike ixon maton ona-
nara, en ikonhai.

7 Jaskarabo winota onanti inon ixonra, non
Dios oracion meran yokáyamai. Maton jakonma
jawékibo anaketianra non akai, jaskáaxon maton
jakon jawékibores akanon ixon. Ja tanakaatibo
winoama keskábo ixonbi.

8 Ja ikon joi meran yoiamai keskáakinra non
jawebi yoiti atipanyamake; jan yoiai keskákayara
non yoiti jake.

9 Jaskara kopíra shinan koshimashokobo ikaxbi,
noa raroshaman ikanai, maton shinanribi koshi
iketian, jainxon pontéakin shinannaibo mato
ikanti kopíra, non orankin jeneyamai.
10 Matoiba kamatianbira nato kirika en mato
wishaxonai, jatian kaxon notsinkin, non Ibon
yoiti koshia imaa ixon bebonhira koshi joibaon en
mato atima kopí. Jan mato jakonmaanon ixonra,
ea Diossen ja shinanya imaama iki, mato joi
akaibo bebonhakin shinan koshimanon ixonra,
ea jaskara shinanya imaa iki.
11 Jayá keyonoxon en mato yoiai riki, nokon
wetsabo, raroshaman itaanan mato jakoni
jakanon ixon, wetsabo betan shinan meran
beboni koshikanwe, jainoax jaskarabires
shinanya ikax, xabáshaman shinanya jakanwe,
ja xabá shinanya itan noimisti shinanya Diosra
mato betan inóxiki.
12 Wetsa joi akaibo betan saludanani jakon shi-
nanhananres betsó iananankanwe.
13 Jatíbi ja joi ikonhaa non wetsabaonra, mato
saludo bomakanai.
14 [Ja non Ibo Jesucriston jakon shinan, itan
Diossen noimisti shinan, jainoax ja jatíbiain já
Diossen Shinan mato jatíbibo meran ibanon.]

Diossen joi jatíxonbi onanti joi
New Testament and Shorter Old Testament in Shipibo-Conibo (PE:shp:Shipibo-Conibo)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Shipibo-Conibo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Shipibo-Conibo [shp], Peru

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Shorter Old Testament

in Shipibo-Conibo

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
d8a74a56-9842-52e4-b16b-5bcdb977f89b